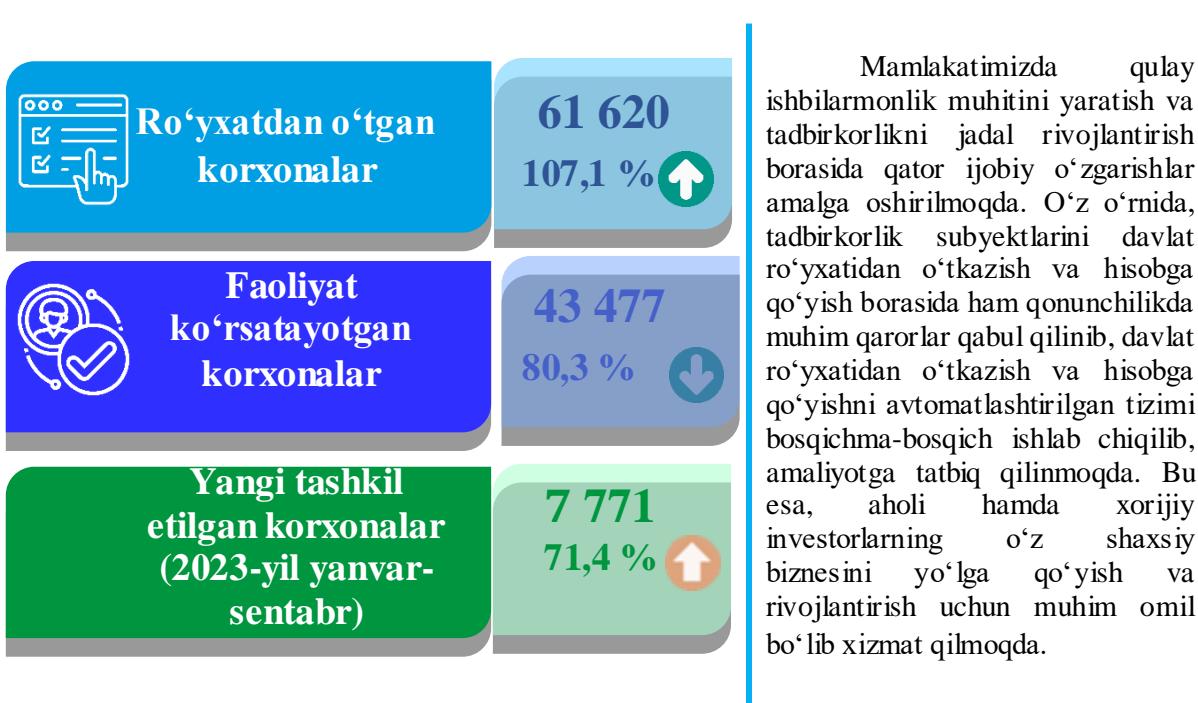

XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni

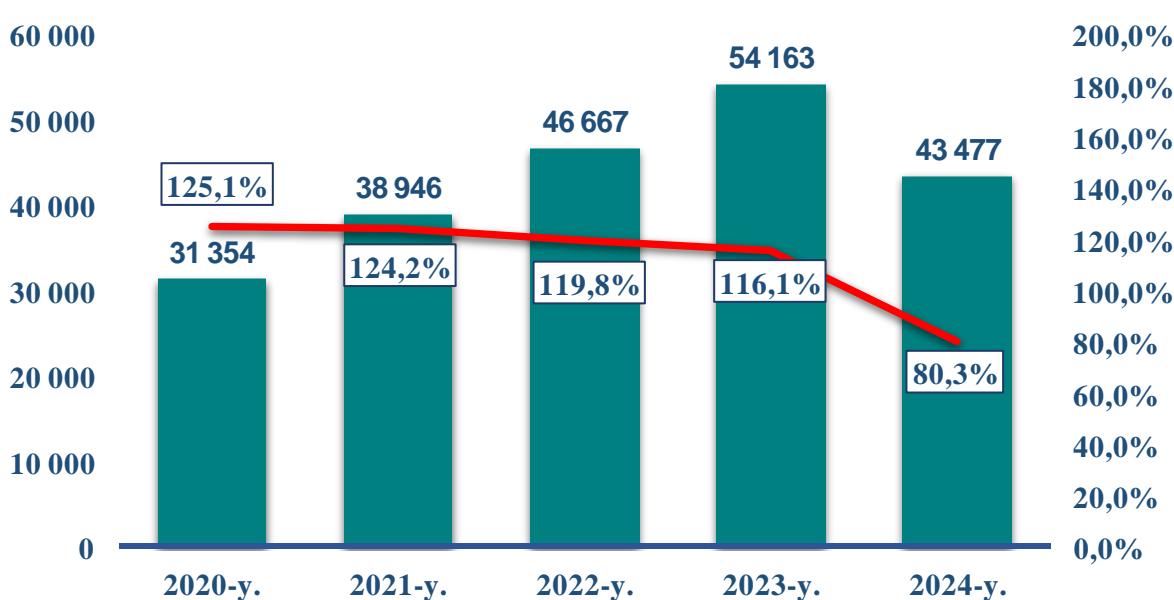
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda va o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati bilan)

Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalarini soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha
2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

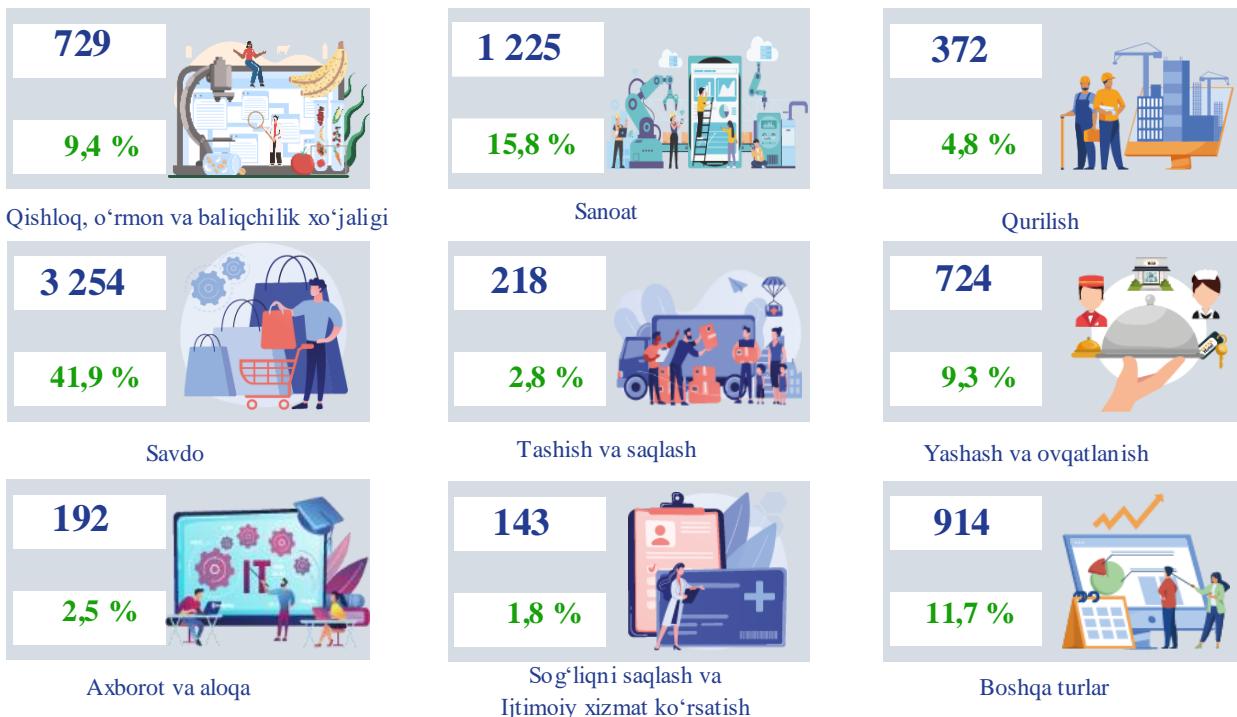
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(ijtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, 2023-yil yanvar-dekabr oylarida)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

Yillar kesimida soni

2023		7 771
2022		10 877
2021		11 063
2020		8 828
2019		8 365

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

2023-yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar 7 771 tani 2022-yilning mos davri bilan solishtirilganda 3 106 taga kamayganligini ko'rish mumkin.

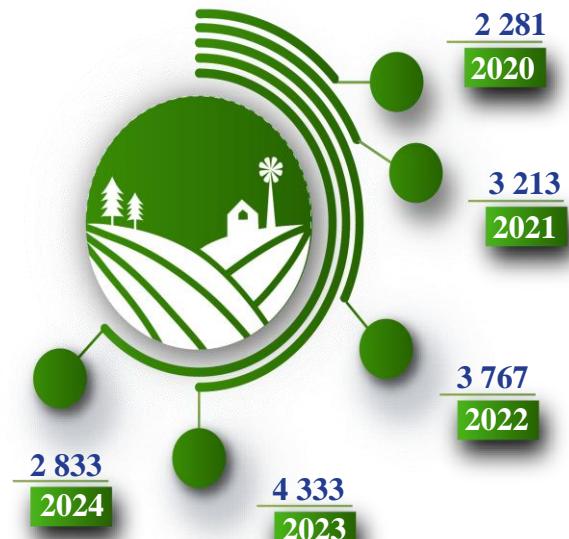
Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2022-yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 4 923 taga, oilaviy korxonalar 2 535 taga kamaygan.

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Shahar va tumanlar kesimida

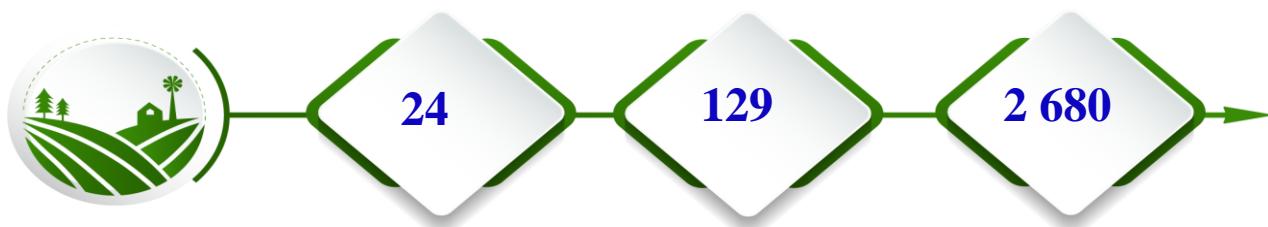
Nurobod t.	388
Pastdarg'om t.	328
Samarqand t.	313
Kattaqo'rg'on t.	286
Bulung'ur t.	202
Oqdaryo t.	180
Urgut t.	180
Payariq t.	136
Jomboy t.	130
Ishtixon t.	124
Samarqand sh.	115
Paxtachi t.	114
Qo'shrabot t.	113
Narpay t.	104
Toyloq t.	69
Kattaqo'rg'on sh.	15

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri mevabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash

Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish

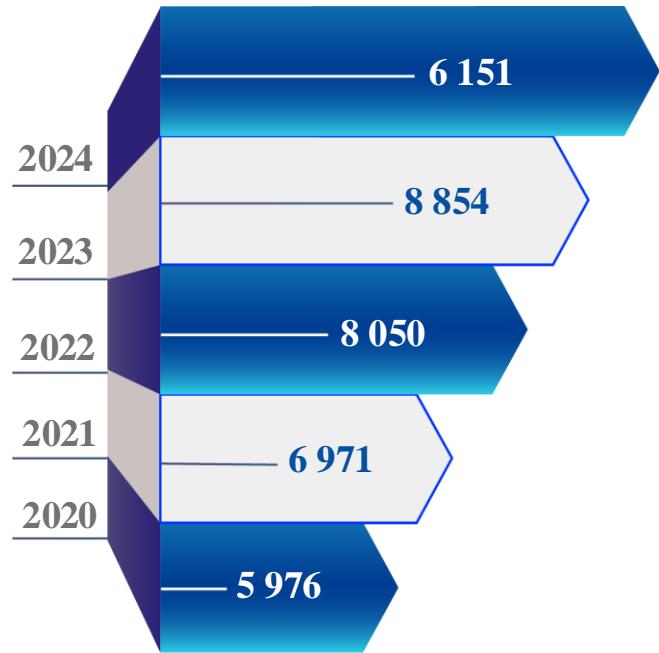
*Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiyligi ta'rifi*

**Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan
korxona va tashkilotlar soni**

(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	1 217
Urgut t.	836
Samarqand t.	616
Pastdarg‘om t.	482
Ishtixon t.	358
Kattaqo‘rg‘on t.	339
Toyloq t.	308
Jomboy t.	305
Oqdaryo t.	265
Bulung‘ur t.	259
Kattaqo‘rg‘on sh	253
Payariq t.	245
Paxtachi t.	192
Narpay t.	177
Qo‘shrabot t.	158
Nurobod t.	141

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘zgarish sur’ati 76,4 foizni tashkil etgan.

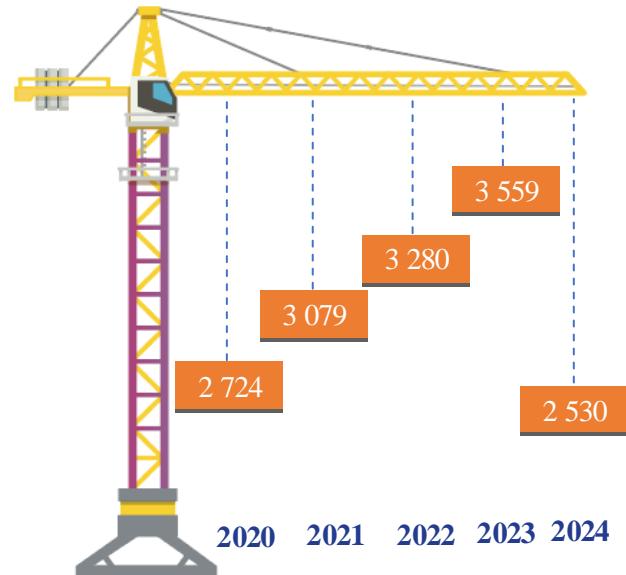
Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,1 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 95,1 foizini ishlab chiqarish sanoati, 3,6 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 0,9 foizini suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash tashki etgan.

**Qurilish faoliyati bilan shug‘ulla nayotgan korxona va
tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar**
2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	813
Payariq t.	223
Pastdarg‘om t.	199
Urgut t.	162
Samarqand t.	137
Oqdaryo t.	124
Toyloq t.	120
Kattaqo‘rg‘on t.	116
Jomboy t.	111
Kattaqo‘rg‘on sh.	109
Ishtixon t.	93
Narpay t.	69
Qo‘shabrot t.	68
Paxtachi t.	68
Nurobod t.	60
Bulung‘ur t.	58

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 59,3 foizni tashkil etgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 16,0 foizni tashkil etgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 24,7 foizni tashkil etdi.

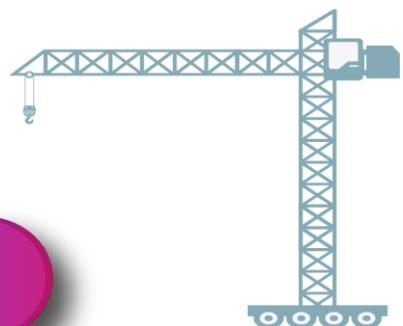
404

Fuqarolik
obyektlarini qurish

626

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

1 500

Bino va
inshootlar qurish

**Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan
korxona va tashkilotlar soni**
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	4 460
Samarqand t.	1 377
Pastdarg‘om t.	1 322
Urg‘ut t.	1 095
Ishtixon t.	877
Payariq t.	871
Toyloq t.	775
Oqdaryo t.	765
Kattaqo‘rg‘on t.	765
Bulung‘ur t.	758
Jomboy t.	679
Narpay t.	670
Kattaqo‘rg‘on sh.	554
Paxtachi t.	525
Qo‘srbabot t.	432
Nurobod t.	334

Tahlillar shuni ko‘rsatmoqdaki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 16 219 tasi kichik biznes subyektlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

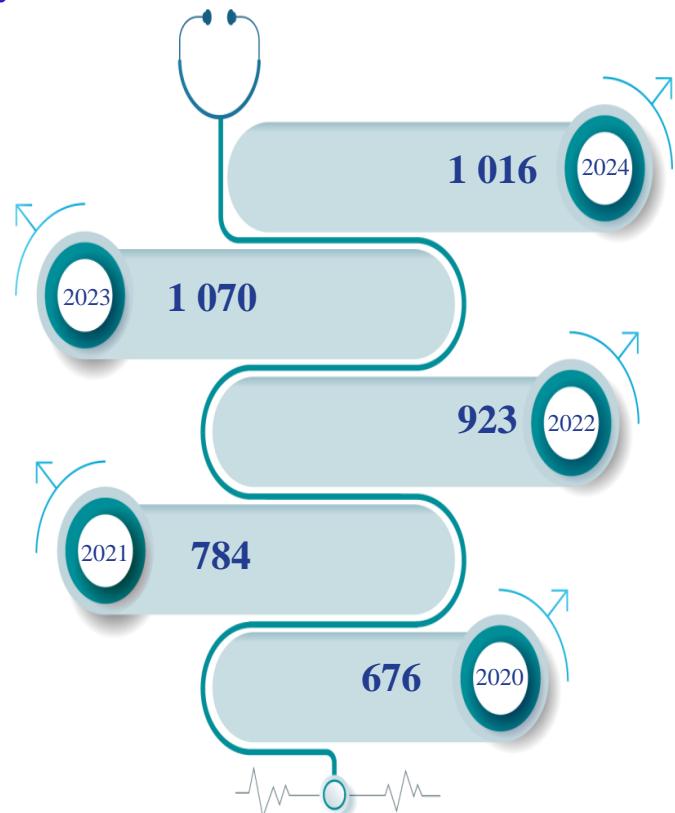
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 72,0 foizni tashkil etgan;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 17,8 foizni tashkil etgan;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,2 foizni tashkil etdi.

**Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat
ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni**
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	412
Samarqand t.	68
Toyloq t.	65
Urgut t.	59
Payariq t.	47
Oqdaryo t.	45
Ishtixon t.	45
Pastdarg‘om t.	45
Nurobod t.	45
Kattaqo‘rg‘on sh.	40
Jomboy t.	40
Bulung‘ur t.	26
Kattaqo‘rg‘on t.	25
Narpay t.	24
Paxtachi t.	17
Qo‘shrabot t.	13

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 910 ta yoki 89,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

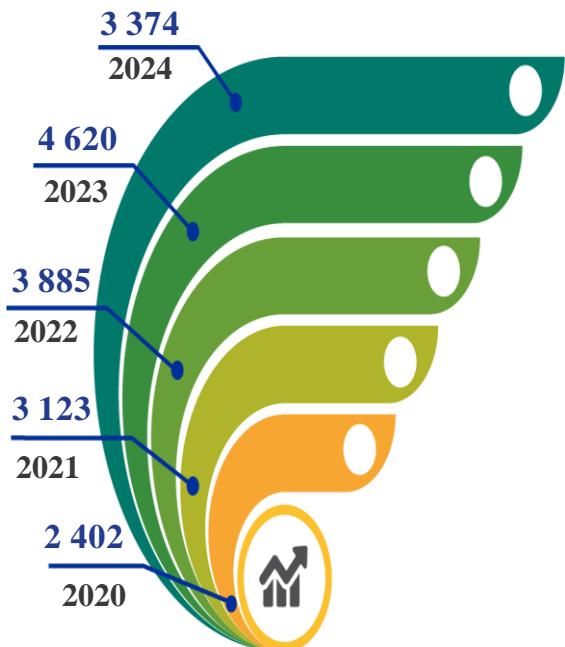
- 97,4 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri keladi;
- yashash uchun joy bilan ta’milangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 2,0 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’milangan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 0,6 foizini tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	1 323
Samarqand t.	261
Urgut t.	208
Pastdarg'on t.	167
Payariq t.	161
Kattaqo'rg'on t.	157
Toyloq t.	150
Jomboy t.	144
Ishtixon t.	139
Oqdaryo t.	135
Kattaqo'rg'on sh.	116
Bulung'ur t.	114
Naripay t.	110
Qo'shrabot t.	70
Nurobod t.	70
Paxtachi t.	49

2024-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 3 374 tani tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

-yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 12,7 foiz ulushini mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar tashkil etmoqda;

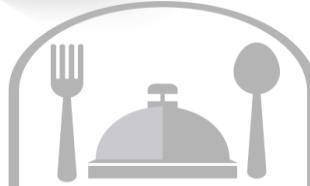
-87,3 foiz ulushini esa oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar tashkil etmoqda.

429

Yashash bo'yicha xizmatlar

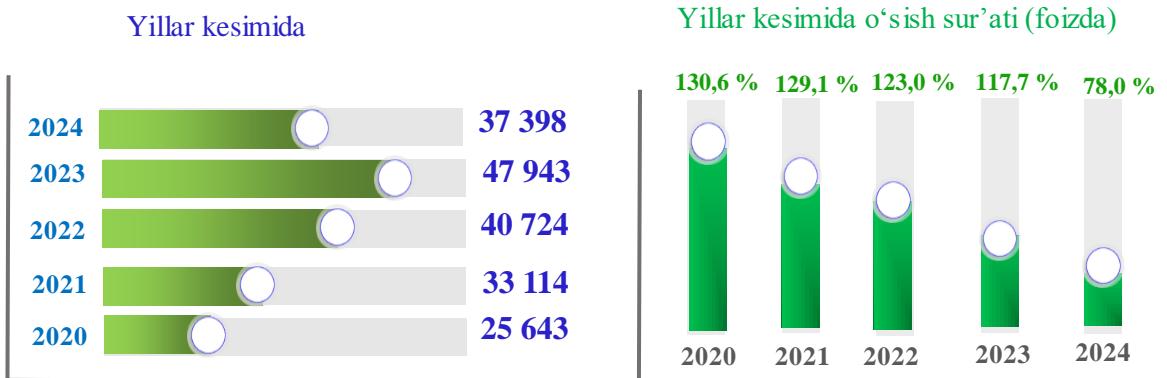
2 945

Oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

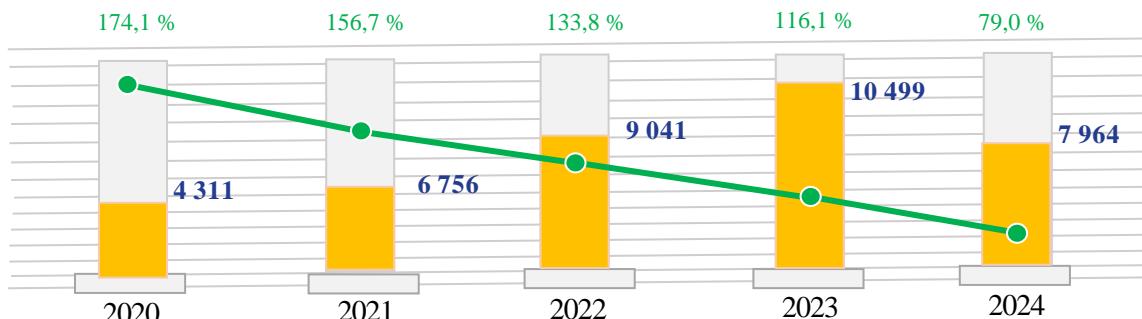

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlarining viloyatga nisbatan ulushi Samarqand shahrida (28,4 foiz), Samarqand (8,4 foiz), Urgut (7,8 foiz) va Pastdarg‘om (7,5 foiz) tumanlarda faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki, ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

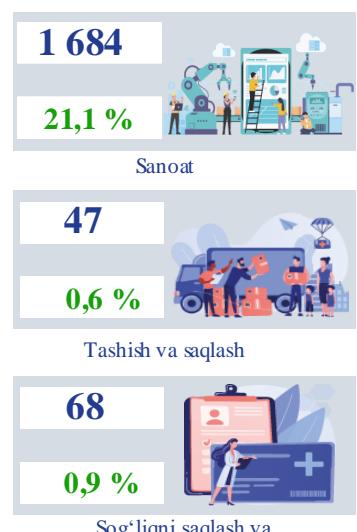
**Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)**

Yillar kesimida soni

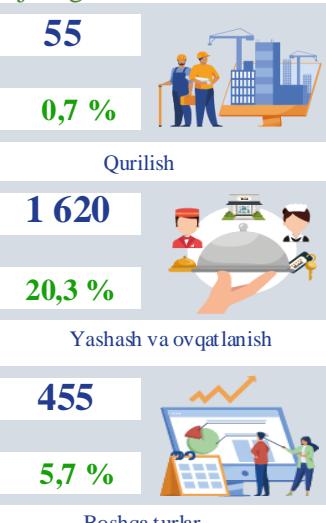

Yillar kesimida o’sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiyl mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirdorlik subyektiidir.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra 2023-yilning mos davriga nisbatan 1 094 taga kamayganligini ko‘rishimiz mumkin.

Tumanlar kesimida

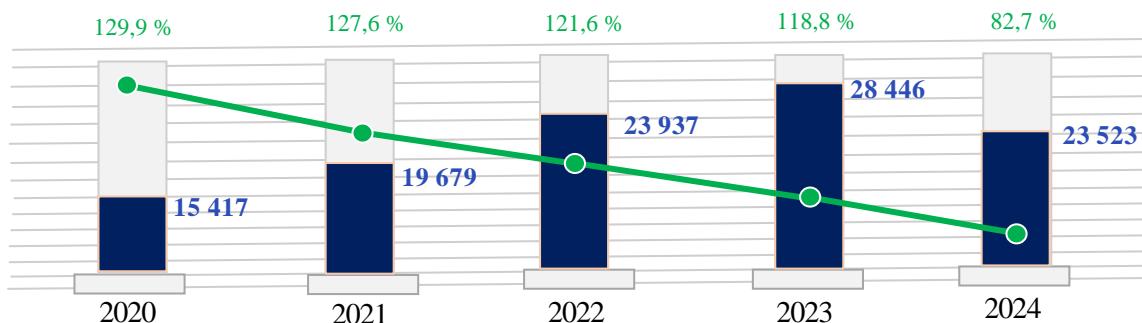
Samarqand sh.	1 866	Urgut t.	421
Samarqand t.	904	Bulung‘ur t.	358
Pastdarg‘om t.	831	Oqdaryo t.	321
Payariq t.	675	Narpay t.	319
Kattaqo‘rg‘on t.	516	Kattaqo‘rg‘on sh.	132
Toyloq t.	477	Paxtachi t.	127
Urgut t.	437	Qo‘schrabot t.	103
Jomboy t.	427	Nurobod t.	50

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

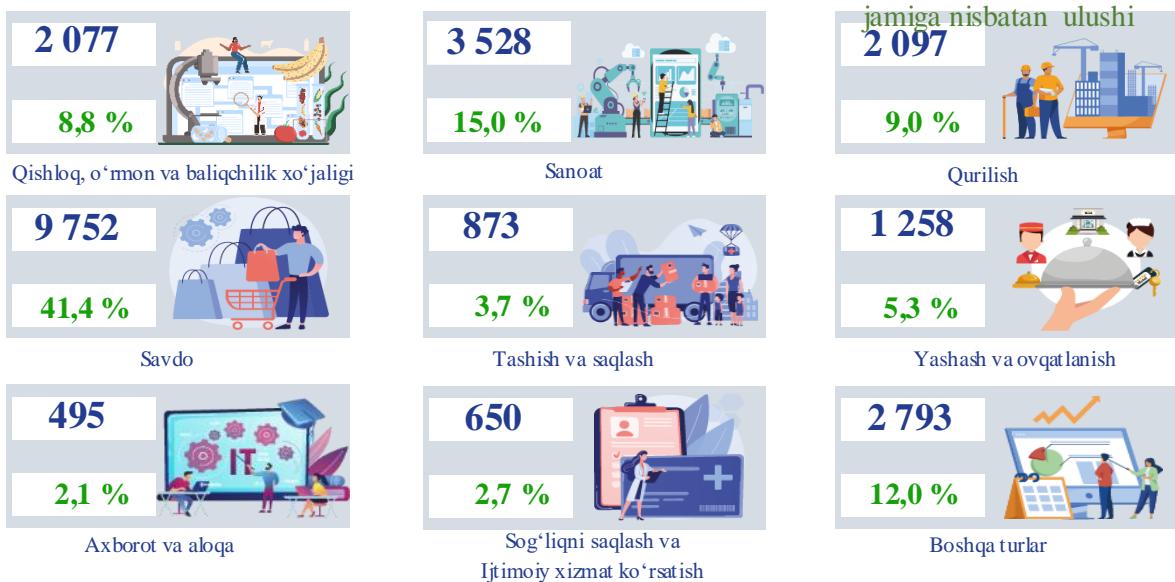
2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 37 598 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 23 523 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Tumanlar kesimida

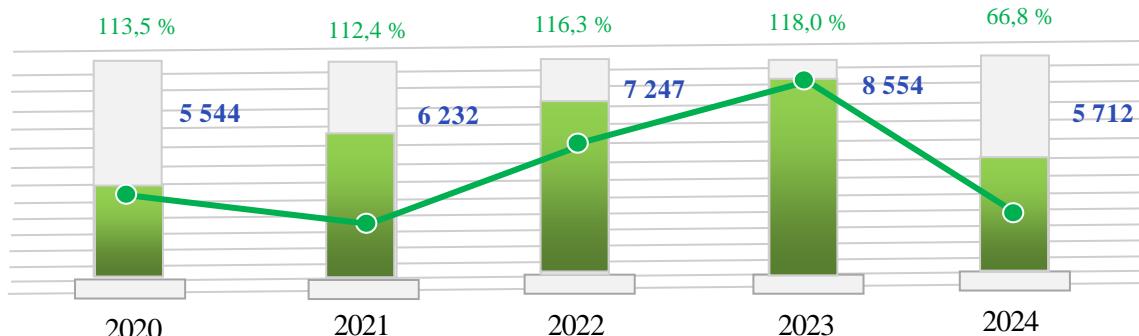
Samarqand sh.	7 962	Kattaqo‘rg‘on sh.	1 022
Samarqand t.	1 958	Nurobod t.	986
Urgut t.	1 823	Jomboy t.	879
Pastdarg‘om t.	1 408	Toyoq t.	821
Kattaqo‘rg‘on t.	1 103	Ishtixon t.	776
Payariq t.	1 061	Qo‘schrabot t.	668
Oqdaryo t.	1 033	Paxtachi t.	576
Bulung‘ur t.	1 026	Narpay t.	421

*Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiy ta’rifi*

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanavr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o’sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘mon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 66,8 foizni tashkil etdi.

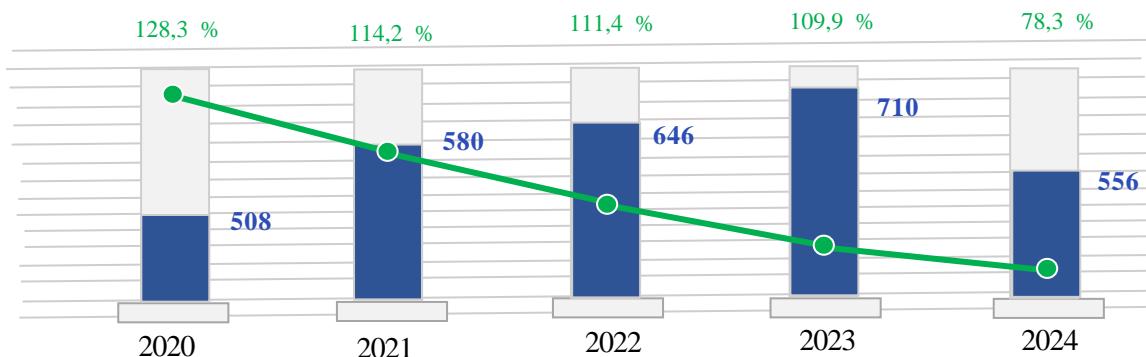
Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	816	Jomboy t.	275
Urgut t.	643	Samarqand t.	270
Ishtixon t.	619	Kattaqo‘rg‘on t.	238
Pastdarg‘om t.	549	Bulung‘ur t.	200
Narpay t.	504	Nurobod t.	141
Toyloq t.	422	Kattaqo‘rg‘on sh.	125
Paxtachi t.	365	Qo‘schrabot t.	120
Oqdaryo t.	320	Payariq t.	105

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumot
2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra,

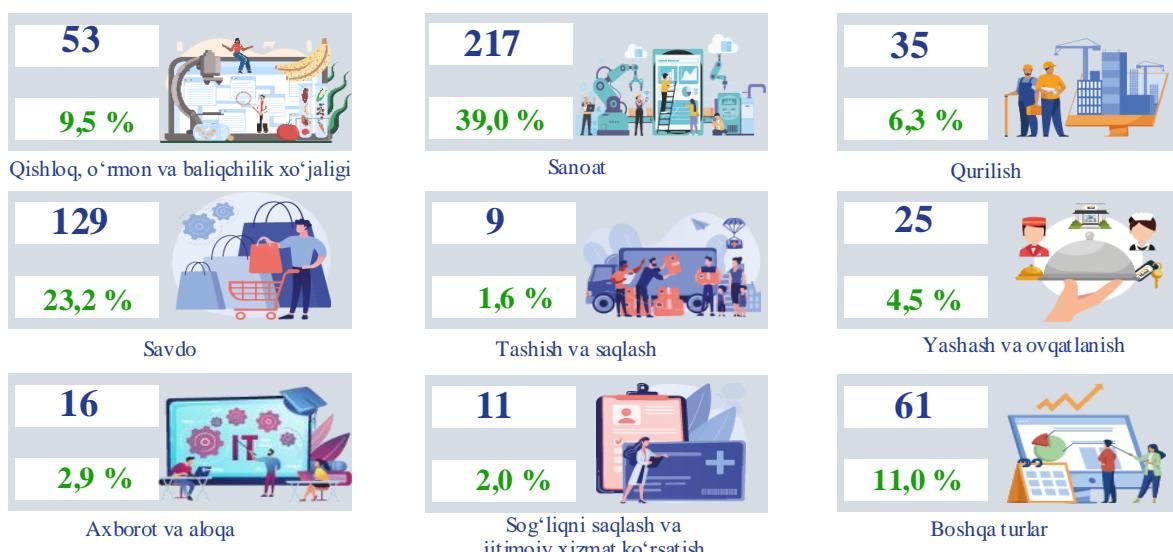
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonalning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘limlari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	263	Bulung‘ur t.	17
Urgut t.	43	Ishtixon t.	15
Jomboy t.	33	Kattaqo‘rg‘on t.	15
Samarqand t.	30	Payariq t.	13
Oqdaryo t.	27	Nurobod t.	12
Pastdarg‘omt.	27	Toyloq t.	11
Qo‘shrabot t.	19	Paxtachi t.	9
Kattaqo‘rg‘on sh.	17	Narpay t.	5

**Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl ta’rifi**

**Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital
ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot**

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoque.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 306 tasi qo‘shma korxonalar, 250 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Xitoy Xalq Respublikasi

Rossiya Federatsiyasi

Qozog‘iston Respublikasi

Turkiya Respublikasi

Janubiy Koreya

Boshqa davlatlar

**Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi
faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni
(2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)**

	Jami	<i>shundan:</i>	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Samarqand viloyati	556	306	250
Samarqand sh.	263	118	145
Kattaqo‘rg‘on sh. tumanlar	17	12	5
Oqdaryo	27	14	13
Bulung‘ur	17	9	8
Jomboy	33	22	11
Ishtixon	15	10	5
Kattaqo‘rg‘on	15	9	6
Qo‘shrabot	19	7	12
Narpay	5	3	2
Payariq	13	5	8
Pastdarg‘om	27	19	8
Paxtachi	9	6	3
Samarqand	30	21	9
Nurobod	12	8	4
Urgut	43	35	8
Toyloq	11	8	3

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Samarqand shahrida 263 ta (umumiyligi miqdoridagi ulushi 47,3 %), Urgut 43 ta (7,7 %), Jomboy 33 ta (6,0 %), Samarqand 30 ta (5,4 %), Oqdaryo 27 ta (4,8 %) ni tashkil etadi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri axborot-ma'lumotnomasi tusidagi, vaqtiga vaqtiga bilan yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan korxona va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestridera mavjud bo'lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida” 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq, kichik tadbirdorlik subyektlariga ajratiladi.